

Stanowisko Koła Wolni i Solidarni w sprawie sprawozdania Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw (tekst niewygotoszony)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W imieniu Koła Poselskiego Wolni i Solidarni przedstawiam stanowisko co do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw.

Omawiana dziś nowelizacja m.in. dostosowuje polskie prawo do wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Konstytucyjnego.

Regulacje zawarte w projekcie dotyczą wielu aspektów szeroko pojętego zdrowia psychicznego. Spora część poświęcona jest bezpieczeństwu i doprecyzowuje przepisy z tym związane. Między innymi wprowadza obowiązek ustanowienia adwokata lub radcy prawnego z urzędu oraz obligatoryjnych okresowych badań zdrowia psychicznego osób w zakresie uzasadniającym ich pobyt w domu pomocy społecznej. To rozwiązanie zwiększające bezpieczeństwo i chroniące osoby mało samodzielne i tak oczywiste, że aż dziw, że dopiero teraz wprowadzane.

Przepisy noweli uniemożliwiają ponadto skierowanie do domu pomocy społecznej osoby bez jej zgody bądź stosownego orzeczenia sądu opiekuńczego. O zmianę orzeczenia o przyjęciu bądź o zniesienie obowiązku przebywania w DPS i podmiotach leczniczych po ustanowieniu nowych przepisów będzie mogła wystąpić osoba, której dana sprawa dotyczy, jej rodzina bądź kierownik placówki, w której przebywa lub do której jest kierowana.

Mając na uwadze przypadki przytoczone w uzasadnieniu noweli, rozpatrywane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka oraz Trybunał Konstytucyjny, wprowadzenie proponowanych rozwiązań uważam za słuszne i konieczne.

Zmiany te zwiększą bezpieczeństwo oraz ochronę prawną osób, wobec których stosowany jest przymus bezpośredni, przyczyniając się tym samym do eliminacji przypadków nadużyć i bezpodstawnego stosowania tego instrumentu.

Pozytywnie odnoszę się również do ustanowienia ministra zdrowia koordynatorem "Narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego" oraz do nowych przepisów nakładających obowiązek przedkładania informacji z realizacji działań w ramach tego programu co 2 lata. Zgadzam się z argumentacją, że wydłużenie tego okresu pozwoli na pełniejszą analizę zebranych informacji oraz zapewni możliwość wypracowania skuteczniejszych rozwiązań w zakresie rozpoznanych i odpowiednio zdefiniowanych problemów.

Olbrzymim atutem nowelizacji, od dawna oczekiwanym, jest wprowadzenie przepisów porządkujących status gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Zmiana sposobu ich funkcjonowania umożliwi wreszcie działanie w sposób zgodny z przepisami, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Uważam, że wyeliminowanie dotychczasowych wątpliwości prawnych korzystnie wpłynie zarówno na działania członków komisji, jak i na osoby objęte ich nadzorem, co w konsekwencji przełoży się na dobro pacjentów i zwiększenie skuteczności leczenia.

Dużym mankamentem jest według mnie zawężenie działania ustawodawców do nowelizowania przepisów związanych z uzależnieniem od alkoholu. Uważam, że przy okazji tej noweli należało pochylić się nad gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych i przekształcić je w gminne komisje rozwiązywania problemów uzależnień.

Nieporozumieniem jest według mnie zdejmowanie znaków zakazu sprzedaży, podawania lub spożywania napojów alkoholowych na statkach i w portach morskich. W roku, który Wysoki Sejm uznał stosowną uchwałą za rok zwiększenia

troski o trzeźwość narodu, zwiększamy ilość miejsc, w których alkohol będzie dostępny. Uważam, że powinniśmy tę poprawkę jeszcze omówić na posiedzeniu Komisji Zdrowia, w czasie umożliwiającym udział w nim podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień. Wiem jednak, że odesłanie projektu do komisji uniemożliwi szybkie wejście w życie innych ważnych i oczekiwanych zmian.

Biorąc więc pod uwagę te zastrzeżenia i mając na względzie przede wszystkim dobro pacjentów oraz mając nadzieję, że złe przepisy zostaną skorygowane w całości nowej ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, koło Wolni i Solidarni poprze procedowany projekt ustawy.